

*Ενδο-επαγγελματικές μεταβολές στην
κοινωνική στρωμάτωση των Αλβανών
μεταναστών στην περίοδο της κρίσης: το
παράδειγμα των οικοδόμων.*

Γεώργιος Κούρας– Υποψήφιος Διδάκτορας
Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής
Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Κατά τη διάρκεια μιας κρίσης, υπάρχει μεγάλη μεταβολή στην ενδο-επαγγελματική στρωμάτωση.

■ *Το Πρόβλημα:*

- Η εργασία στον τομέα των κατασκευών ανέκαθεν συνδεόταν με ομάδες που βρίσκονται στο περιθώριο (μετανάστες, ριζοσπάστες κλπ.).
- Η συγκεκριμένη εργασία βασίζεται σε προ-βιομηχανικά μοτίβα εργασίας (αυτονομία καθηκόντων, ατομική ανεξαρτησία, απουσία εργοδοτικού ελέγχου, αποδέσμευση από τη μισθωτή εργασία).
- Οι οικοδόμοι είναι απόλυτα δεμένοι με τα κοινωνικά δίκτυα (Ανεπίσημη εργασία, άτυπα κοινωνικά δίκτυα, χαμηλού κύρους εργασία).
- Η εργασία αυτή ήταν ανέκαθεν έξω από την αυτοματοποίηση, τον διευθυντικό και γραφειοκρατικό έλεγχο.
- Οι εργάτες από την ειδικευμένη εργασία, επιστρέφουν στην ανειδίκευτη.

Θεωρητικοί προβληματισμοί

- Τα καθήκοντά τους δεν επηρεάστηκαν τόσο από την επέλαση των νέων τεχνολογικών τεχνοτροπιών στην εργασία.
- Η εργασία τους διαφέρει από τα βιομηχανικά πρότυπα οργάνωσης της εργασίας.
- Η εργασία τους είναι περιστασιακή και η ζωή τους εφήμερη γύρω από αυτήν.
- Δεν είναι δεμένοι με μόνο μια εταιρία ή αφεντικό ή τοποθεσία.
- Αλλάζει η ιεραρχία στην οικοδομή σε περιόδους κρίσης. Οι μετανάστες αναζητούν τα αρχικά πρότυπα απασχόλησης.
- Κάτω από συνθήκες οικονομικής κρίσης, δημιουργείται μια μεγάλη ομάδα εργαζομένων, που συσσωρεύεται στον πυθμένα της επαγγελματικής κλίμακας.
- Σε παρόμοιες περιόδους οικονομικής κρίσης, αναδεικνύονται όσον αφορά τους μετανάστες, εθνοτικές, φυλετικές και άλλες προκαταλήψεις μέσα στα επαγγέλματα.

Ιστορικό Πλαίσιο

- Ο πιο παραδοσιακός τομέας της ανεπίσημης οικονομίας στην Ελλάδα.
- Στηρίχθηκε στη μαύρη αγορά (πιάτσα =τόπος αγοραπωλησίας της εργατικής δύναμης).
- Η οικοδομή, μαζί με την οικιακή εργασία είναι τα δύο κατεξοχήν επαγγέλματα των μεταναστών στην Ελλάδα.
- Εργαζόμενοι από τα χαμηλά κοινωνικά στρώματα (πολιτικά ανήσυχοι, νέγροι, εσωτερικοί μετανάστες παλιότερα).
- Επάγγελμα βασισμένο στην ανασφάλιστη ή ακόμα και παιδική εργασία.
- Δυσκόλεψε η οικονομική κατάσταση για το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού, σταμάτησε η ανάγκη για τη δημιουργία νέων κατοικιών.
- Παράλληλα μειώθηκαν οι ανακαινίσεις σπιτιών, οι ανακατασκευές και διάφορες μικρο-εργασίες που σχετίζονται με τον κλάδο.
- Παύουν να ισχύουν όσα ίσχυαν. Τίθενται νέα όρια. Βάσει αναγκών δεν μπορούν να βασιστούν πουθενά. Επιστρέφουν σε ανειδίκευτες εργασίες.

Προ Κρίσης (2008-2010)	Γηγενείς Οικοδόμοι	Μετανάστες Οικοδόμοι	Κρίση (2010-2018)	Γηγενείς Οικοδόμοι	Μετανάστες Οικοδόμοι
<u>Ευκαιρίες εργασίας</u>	Βρίσκουν ευκολότερα εργασία (δήμοι, δημόσια project).	Εύκολα βρίσκουν εργασία στον κατασκευαστικό κλάδο ως βοηθοί εργάτες.	<u>Ευκαιρίες εργασίας</u>	Κυρίως κάνουν μερεμέτια και ανακαινίσεις κτιρίων.	Παίρνουν μικρότερο μερίδιο από τις ήδη συρρικνωμένες ευκαιρίες εργασίας.
<u>Κοινωνικά δίκτυα</u>	Συνεχής επαφή με ιδιώτες εργολάβους.	Υπό την επίβλεψη ντόπιων εργολάβων και μηχανικών	<u>Κοινωνικά δίκτυα</u>	Καλύτερα ανεπίσημα δίκτυα για την εύρεση εργασίας.	Στόμα με στόμα διασυνδέσεις με άλλους εργάτες.
<u>Καριέρα</u>	Καλύτερη θέση στην ιεραρχία της οικοδομής. Γίνονται πιο γρήγορα τεχνίτες.	Σπαταλούν περισσότερα χρόνια για να γίνουν τεχνίτες.	<u>Καριέρα</u>	Εργάζονται σε συναφή επαγγέλματα (υδραυλικοί, μαραγκοί, ηλεκτρολόγοι).	Κάνουν κάθε είδους ανειδίκευτες εργασίες (μετακομίσεις, διανομές, κηπουρική).
<u>Δεξιότητες</u>	Βελτιώνουν τη θέση τους στο επάγγελμα, μέσω της απόκτησης δεξιοτήτων.	Αποκτούν δεξιότητες και νέες τεχνικές μέσα από την εργασία τους.	<u>Δεξιότητες</u>	Αδυνατούν να βρουν εργασία για να εξασκήσουν τις δεξιότητες τους.	Οι ειδικευμένοι εργάτες, είναι είτε άνεργοι, είτε αναγκασμένοι να αποδεχτούν εκ νέου ανειδίκευτη εργασία.
<u>Οικονομικοί Παράγοντες</u>	Καλοί μισθοί, ασφάλιση, έγκαιρες	Μεγαλύτεροι μισθοί σε σχέση με εργασίες	<u>Οικονομικοί Παράγοντες</u>	Μικρότεροι μισθοί, ανασφάλιστη	Μικρότεροι μισθοί, ανασφάλιστη

Συμπεράσματα

- Τα μεγάλα ποσοστά ανεργίας, σε συνδυασμό με τις μειώσεις μισθών και το εργασιακό στάτους, οδηγούν σε επιστροφή σε παλιές εξαρτήσεις.
- Η κρίση μειώνει τις προσδοκίες και τις ευκαιρίες για εξέλιξη εντός του επαγγέλματος.
- Αδύνατον να βρούνε ασφαλή και μόνιμη εργασία.
- Διάρρηξη των σχέσεων με την οικογένεια και των διασυνδέσεων με τα κοινωνικά δίκτυα. Διασπάται η φυσική και εργοδοτική οικογένεια.
- Σταθεροποίηση των διακρίσεων στην εργασία και θεσμοθέτηση ταξικών και εθνικών διαχωρισμών.
- Άτομα διαφορετικών ομάδων και στρωμάτων, πλέον βρίσκονται στα ίδια χαμηλού στάτους κοινωνικά στρώματα.

The image is a collage of various elements. At the top and bottom, there are technical drawings and diagrams, possibly related to machinery or engineering. In the background, there are several newspaper clippings with text in Greek. A prominent red banner runs horizontally across the center of the image, containing the text 'Ευχαριστώ πολύ!' in white, serif font. The overall aesthetic is that of a technical or scientific report or a collection of related documents.

Ευχαριστώ πολύ!